

©2007. М.М. Бокало, Ю.Б. Дмитришин

НЕЛІНІЙНА ДИНАМІЧНА КРАЙОВА ЗАДАЧА БЕЗ ПОЧАТКОВОЇ УМОВИ ДЛЯ КВАЗІЛІНІЙНИХ ЕЛІПТИЧНИХ РІВНЯНЬ

Досліджується задача для квазілінійного еліптичного рівняння другого порядку, заданого в циліндрі з твірними, паралельними осі t , де t — часова змінна, яка пробігає проміжок $(-\infty, T]$. Крайова умова на бічній поверхні циліндра має вигляд нелінійного еволюційного рівняння, що містить похідні шуканої функції за часовою і просторовими змінними першого порядку. Доводиться існування єдиного розв'язку та його неперервна залежність від вихідних даних при відсутності умов на зростання вихідних даних і поведінку розв'язку при $t \rightarrow -\infty$.

Ключові слова: динамічна крайова задача, динамічна крайова умова, квазілінійне еліптичне рівняння

MSC (2000): 35B30, 35J25, 35J60

Вступ.

Задачі такого типу, які розглядаються у даній роботі, виникають при описі багатьох процесів фізики і хімії [1]-[4]. Модельним прикладом таких задач є відшукання функції $u(x, t)$, $(x, t) \in \Omega \times (T_0, T)$ (Ω — область в $\mathbb{R}^n$, $\Gamma = \partial\Omega$, $-\infty \leq T_0 < T \leq +\infty$), яка задовольняє співвідношення

$$\Delta_x u = 0, \quad (x, t) \in \Omega \times (T_0, T), \quad (1)$$

$$\frac{\partial u}{\partial t} + \frac{\partial u}{\partial \nu} = f, \quad (x, t) \in \Gamma \times (T_0, T), \quad (2)$$

$$u|_{\Gamma} \rightarrow u_0 \quad \text{при} \quad t \rightarrow T_0, \quad (3)$$

де $\Delta_x = \frac{\partial^2}{\partial x_1^2} + \dots + \frac{\partial^2}{\partial x_n^2}$ — лапласіан, $\frac{\partial}{\partial \nu} = \sum_{i=1}^n \nu_i \frac{\partial}{\partial x_i}$ — символ диференціювання за нормаллю. Узагальнення задачі (1)-(3) у випадку $T_0 > -\infty$ досліджувалися багатьма авторами [4]-[15]. У роботах [4]-[7] вивчалася задача

$$\Delta_x u = f(x, t, u, \nabla u) \quad \text{в} \quad \Omega \times (0, T), \quad (4)$$

$$\frac{\partial u}{\partial t} + \frac{\partial u}{\partial \nu} = g(x, t, u) \quad \text{на } \Gamma \times (0, T), \quad (5)$$

з початковою умовою (3), де $T_0 = 0$, а у роботі [8], поряд з рівнянням (4) і умовою (3) розглядалося рівняння, яке відрізняється від (5) тим, що замість $\frac{\partial u}{\partial t}$ стоїть $|\frac{\partial u}{\partial t}|^{m-2} \frac{\partial u}{\partial t}$, $m > 1$. Подібна задача розглядалася і в [9]. Узагальнення ж задачі (4), (5), (3) на випадок, коли в головній частині рівняння типу (4) замість оператора Лапласа стоїть деякий лінійний еліптичний оператор, а в умові типу (5) замість похідної по нормалі — похідна по конормалі, досліджувалися в [10]-[13] та інших роботах. Зокрема, у [11] розглядався випадок, коли замість (4) стоїть параболічне рівняння, а в [12] — коли крайова умова виконується на частині межі. Вивчалися такого типу задачі і для квазілінійних рівнянь, зокрема, в роботі [13], коли рівняння та динамічна крайова умова — еволюційні та лінійні щодо похідних за просторовими змінними. Крім того, відмітимо, що задачі з динамічними крайовими умовами у півпросторі досліджувалися в [14] і [15]. У [16] і [17] доведено існування та єдиність розв'язку задачі типу (1)-(3) з квазілінійним еліптичним рівнянням замість (1) і нелінійною динамічною умовою замість (2) при $T_0 = 0$. У даній роботі ми розглядаємо подібну ситуацію, але при $T_0 = -\infty$ і за відсутності умови типу (3), тобто, узагальнення задачі (1), (2) з часовим проміжком $(-\infty, T]$. Такі задачі виникають, коли початковий момент достатньо віддалений від актуального і початкові умови не впливають на проходження процесу в даний час.

Відмітимо, що розв'язками задачі (1), (2) при $T_0 = -\infty$, $f = 0$ є будь-яка стала функція. Отже, для коректності цієї задачі потрібно покласти умову типу (3). Ми ж розглядаємо випадок, коли за рахунок сильної нелінійності для коректності нашої задачі не потрібно умов на поведінку розв'язку і зростання вихідних даних (наприклад, функції f в аналозі рівняння (2)) при $t \rightarrow -\infty$. Доводимо існування єдиного розв'язку досліджуваної задачі та його неперервну залежність.

Нехай n — натуральне число; $\mathbb{R}^n$ — евклідів простір, елементами якого є впорядковані набори $x = (x_1, \dots, x_n)$ з n дійсних чисел, зі скалярним добутком $(x, y) = \sum_{i=1}^n x_i y_i$ і нормою $|x| =$

$\left(\sum_{i=1}^n x_i^2\right)^{1/2}$; Ω — обмежена область в $\mathbb{R}^n$ з межею Γ класу C^2 (припускається, що Ω локально лежить по одну сторону від Γ); $\nu = (\nu_1, \dots, \nu_n)$ — одиничний вектор зовнішньої до Γ нормалі; $T > 0$ — дійсне число.

Нехай $p \in (1; +\infty)$, а p' — таке, що $\frac{1}{p} + \frac{1}{p'} = 1$. Через $W_p^1(\Omega)$ позначимо простір Соболева, який складається з функцій простору $L_p(\Omega)$, що мають узагальнені похідні першого порядку з $L_p(\Omega)$, з нормою $\|w\|_{W_p^1(\Omega)} = \left(\int_{\Omega} \left(\sum_{i=1}^n |v_{x_i}|^p + |v|^p\right) dx\right)^{1/p}$, а $\overset{\circ}{W}_p^1(\Omega)$ — підпростір простору $W_p^1(\Omega)$, елементи якого мають рівний нулю слід на Γ . Під $W_p^{1/p'}(\Gamma)$ розумітимемо простір функцій з $L_p(\Gamma)$, які мають дробові похідні порядку $1/p'$ з $L_p(\Gamma)$ (див., наприклад, [3], [18]), а $W_{p'}^{-1/p'}(\Gamma)$ — спряжений до $W_p^{1/p'}(\Gamma)$ простір. Відомо, що простір $W_p^{1/p'}(\Gamma)$ можна ототожнити з простором слідів на Γ функцій з $W_p^1(\Omega)$. Через $\langle \cdot, \cdot \rangle_{\Gamma}$ позначимо канонічний добуток на $W_{p'}^{-1/p'}(\Gamma) \times W_p^{1/p'}(\Gamma)$.

1. Допоміжні поняття і твердження.

Нехай $\mathbb{P} \stackrel{\text{def}}{=} \{p \in \mathbb{R} : p > 1\}$. Позначимо для $p \in \mathbb{P}$ через $\mathbb{A}_p$ множини, що складається з впорядкованих наборів з $n+1$ дійснозначних функцій, визначених на $\Omega \times \mathbb{R} \times \mathbb{R}^n$, будь-який елемент $a = (a_0, a_1, \dots, a_n)$ якої задовольняє умови:

- 1) для кожного $i \in \{0, \dots, n\}$ функція a_i є каратеодорівською, тобто для майже всіх (м.в.) $x \in \Omega$ функція $a_i(x, \cdot, \cdot) : \mathbb{R} \times \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}$ — неперервна і для всіх $s \in \mathbb{R}$, $\xi \in \mathbb{R}^n$ функція $a_i(\cdot, s, \xi) : \Omega \rightarrow \mathbb{R}$ — вимірна;
- 2) для м. в. $x \in \Omega$ і довільних $s \in \mathbb{R}$, $\xi \in \mathbb{R}^n$

$$|a_i(x, s, \xi)| \leq A(|s|^{p-1} + |\xi|^{p-1}) + q_a(x), \quad i = \overline{0, n},$$

де $A = \text{const} \geq 0$, $q_a \in L_{p'}(\Omega)$;

- 3) існують стала $K_1 > 0$ і функція $h_a \geq 0$ з $L_1(\Omega)$ такі, що для

м. в. $x \in \Omega$

$$\sum_{i=1}^n a_i(x, s, \xi) \xi_i +$$

$$+ a_0(x, s, \xi) s \geq K_1 (|s|^p + |\xi|^p) - h_a(x) \quad \forall s \in \mathbb{R}, \xi \in \mathbb{R}^n;$$

- 4) для м. в. $x \in \Omega$ і будь-яких $s, s' \in \mathbb{R}$, $\xi, \xi' \in \mathbb{R}^n$, $s \neq s'$ або $\xi \neq \xi'$, маємо

$$\begin{aligned} & \sum_{i=1}^n (a_i(x, s, \xi) - a_i(x, s', \xi')) (\xi_i - \xi'_i) + \\ & + (a_0(x, s, \xi) - a_0(x, s', \xi')) (s - s') > 0. \end{aligned}$$

Нехай $\mathbb{P}^* = \{p \in \mathbb{P} : p > 2\}$ і для кожного $p \in \mathbb{P}^*$ позначимо через $\mathbb{A}_p^*$ підмножину множини $\mathbb{A}_p$, складену з елементів $a \in \mathbb{A}_p$, які задовольняють умову:

- 5) існують сталі $K_2 > 0$, $K_3 > 0$ такі, що для майже всіх $x \in \Omega$

$$\begin{aligned} & \sum_{i=1}^n (a_i(x, s, \xi) - a_i(x, r, \eta)) (\xi_i - \eta_i) + (a_0(x, s, \xi) - a_0(x, r, \eta)) (s - r) \geq \\ & \geq K_2 (|s - r|^p + |\xi - \eta|^p) \quad \forall s, r \in \mathbb{R}, \xi, \eta \in \mathbb{R}^n. \end{aligned}$$

Зауваження 1. Прикладом елемента множини $\mathbb{A}_p^*$ є набір функцій $a_0(x, s, \xi) = |s|^{p-2}s$, $a_k(x, s, \xi) = |\xi_k|^{p-2}\xi_k$, $k = \overline{1, n}$.

Відомо [3], [18], що для довільного $p \in \mathbb{P}$ і будь-якої функції $v \in W_p^1(\Omega)$ існує її слід $v|_{\Gamma}$ на Γ та $v|_{\Gamma} \in W_p^{1/p'}(\Gamma)$ і, навпаки, для довільної функції $\varphi \in W_p^{1/p'}(\Gamma)$ знайдеться (і не одна) функція $v \in W_p^1(\Omega)$ така, що $v|_{\Gamma} = \varphi$. Крім того (див., наприклад, [19]), існує лінійний неперервний оператор $R : W_p^{1/p'}(\Gamma) \rightarrow W_p^1(\Omega)$ такий, що $R(\varphi)|_{\Gamma} = \varphi$.

Нехай $p \in \mathbb{P}$ і $a = (a_0, a_1, \dots, a_n)$ — який-небудь елемент множини $\mathbb{A}_p$. Визначимо форму $g_a(\cdot, \cdot) : W_p^1(\Omega) \times W_p^1(\Omega) \rightarrow \mathbb{R}$ за правилом

$$g_a(v, w) = \int_{\Omega} \left\{ \sum_{i=1}^n a_i(x, v, \nabla v) w_{x_i} + a_0(x, v, \nabla v) w \right\} dx, \quad v, w \in W_p^1(\Omega). \quad (6)$$

Покладемо $V_a \stackrel{\text{def}}{=} \{v \in W_p^1(\Omega) : g_a(v, w) = 0 \quad \forall w \in \overset{\circ}{W}_p^1(\Omega)\}$.
Очевидно, що елементами простору V_a є не що інше, як узагальнені розв'язки з $W_p^1(\Omega)$ рівняння

$$-\sum_{i=1}^n \frac{d}{dx_i} a_i(x, v, \nabla v) + a_0(x, v, \nabla v) = 0, \quad x \in \Omega. \quad (7)$$

З результатів [20] легко отримати таке твердження.

Твердження 1. *Нехай $a \in \mathbb{A}_p$, де $p \in \mathbb{P}$. Тоді для будь-якого $\varphi \in W_p^{1/p'}(\Gamma)$ існує єдина функція $v \in V_a$ така, що $v|_{\Gamma} = \varphi$, і, навпаки, для кожної функції $v \in V_a$ її слід $v|_{\Gamma}$ належить $W_p^{1/p'}(\Gamma)$.*

З цього твердження випливає, що між просторами $W_p^{1/p'}(\Gamma)$ і V_a існує взаємно однозначна відповідність. Позначимо через J_a оператор, який реалізує цю відповідність, тобто оператор

$$J_a : W_p^{1/p'}(\Gamma) \rightarrow V_a$$

такий, що для кожного $w \in W_p^{1/p'}(\Gamma)$

$$J_a(w) \stackrel{\text{def}}{=} v,$$

де v належить до V_a і задовольняє граничну умову

$$v|_{\Gamma} = w, \quad (8)$$

тобто, v — узагальнений розв'язок задачі Діріхле для рівняння (7) з граничною умовою (8).

На підставі твердження 1 оператор J_a визначений коректно і є бієктивним відображенням $W_p^{1/p'}(\Gamma)$ на V_a .

Лема 1. *Нехай $a \in \mathbb{A}_p$, де $p \in \mathbb{P}$. Тоді існують сталі $C_a > 0$, $\tilde{C}_a \geq 0$ такі, що*

$$\|J_a(w)\|_{W_p^1(\Omega)} \leq C_a \|w\|_{W_p^{1/p'}(\Gamma)} + \tilde{C}_a \quad \forall w \in W_p^{1/p'}(\Gamma). \quad (9)$$

Доведення. Нехай $w \in W_p^{1/p'}(\Gamma)$, $v = J_a(w)$. Покладемо $\tilde{v} = R(w)$. З означення оператора J_a маємо

$$\int_{\Omega} \left\{ \sum_{i=1}^n a_i(x, v, \nabla v)(v - \tilde{v})_{x_i} + a_0(x, v, \nabla v)(v - \tilde{v}) \right\} dx = 0,$$

звідки

$$\begin{aligned} \int_{\Omega} \left\{ \sum_{i=1}^n a_i(x, v, \nabla v) v_{x_i} + a_0(x, v, \nabla v) v \right\} dx = \\ = \int_{\Omega} \left\{ \sum_{i=1}^n a_i(x, v, \nabla v) \tilde{v}_{x_i} + a_0(x, v, \nabla v) \tilde{v} \right\} dx. \end{aligned} \quad (10)$$

З (10), на підставі умов **2)**, **3)** і нерівності Гельдера, здобуваємо

$$K_1 \|v\|_{W_p^1(\Omega)}^p - \|h_a\|_{L_1(\Omega)} \leq C_1 \left(\|v\|_{W_p^1(\Omega)}^{p-1} + \|q_a\|_{L_{p'}(\Omega)} \right) \cdot \|\tilde{v}\|_{W_p^1(\Omega)},$$

де C_1 — деяка додатна стала.

Звідси, використовуючи нерівність Юнга, отримаємо

$$\begin{aligned} K_1 \|v\|_{W_p^1(\Omega)}^p - \|h_a\|_{L_1(\Omega)} &\leq \\ &\leq \varepsilon \|v\|_{W_p^1(\Omega)}^p + C_2(\varepsilon) \|q_a\|_{L_{p'}(\Omega)}^{p'} + C_3(\varepsilon) \|\tilde{v}\|_{W_p^1(\Omega)}^p, \end{aligned} \quad (11)$$

де $\varepsilon > 0$ — довільне число, $C_2(\varepsilon), C_3(\varepsilon) > 0$ — сталі, що залежить від ε , $\frac{1}{p} + \frac{1}{p'} = 1$.

З (11), вибравши значення ε досить малим і врахувавши те, що $\|\tilde{v}\|_{W_p^1(\Omega)} \leq \|R\| \cdot \|w\|_{W_p^{1/p'}(\Gamma)}$, здобудемо (9). $\square$

Лема 2. Нехай $a \in \mathbb{A}_p^*$, де $p \in \mathbb{P}^*$. Тоді існують сталі $C_{a,1} > 0$, $C_{a,2} \geq 0$ такі, що правильна нерівність

$$\begin{aligned} \|J_a(w_1) - J_a(w_2)\|_{W_p^1(\Omega)} &\leq \\ &\leq C_{a,1} \left(\|w_1\|_{W_p^{1/p'}(\Gamma)}^p + \|w_2\|_{W_p^{1/p'}(\Gamma)}^p + C_{a,2} \right)^{(p-1)/p^2} \times \\ &\quad \times \|w_1 - w_2\|_{W_p^{1/p'}(\Gamma)}^{1/p} \quad \forall w_1, w_2 \in W_p^{1/p'}(\Gamma). \end{aligned} \quad (12)$$

Доведення. Нехай $w_1, w_2 \in W_p^{1/p'}(\Gamma)$. Покладемо $v_1 \stackrel{\text{def}}{=} J_a(w_1)$, $v_2 \stackrel{\text{def}}{=} J_a(w_2)$.

З означення оператора J_a маємо для довільної $\tilde{\varphi} \in \overset{\circ}{W}_p^1(\Omega)$

$$\int_{\Omega} \left\{ \sum_{i=1}^n (a_i(x, v_1, \nabla v_1) - a_i(x, v_2, \nabla v_2)) \tilde{\varphi}_{x_i} + (a_0(x, v_1, \nabla v_1) - a_0(x, v_2, \nabla v_2)) \tilde{\varphi} \right\} dx = 0. \quad (13)$$

Нехай $\tilde{v}_1 = R(w_1)$, $\tilde{v}_2 = R(w_2)$. Покладемо в (13) $\tilde{\varphi} = (v_1 - v_2) - (\tilde{v}_1 - \tilde{v}_2)$.

, після простих перетворень, отримаємо

$$\begin{aligned} & \int_{\Omega} \left\{ \sum_{i=1}^n (a_i(x, v_1, \nabla v_1) - a_i(x, v_2, \nabla v_2)) (v_{1,x_i} - v_{2,x_i}) + \right. \\ & \left. + (a_0(x, v_1, \nabla v_1) - a_0(x, v_2, \nabla v_2)) (v_1 - v_2) \right\} dx = \\ & = \int_{\Omega} \left\{ \sum_{i=1}^n (a_i(x, v_1, \nabla v_1) - a_i(x, v_2, \nabla v_2)) (\tilde{v}_{1,x_i} - \tilde{v}_{2,x_i}) + \right. \\ & \left. + (a_0(x, v_1, \nabla v_1) - a_0(x, v_2, \nabla v_2)) (\tilde{v}_1 - \tilde{v}_2) \right\} dx. \end{aligned} \quad (14)$$

Оцінюючи відповідним чином ліву і праву частину (14) на підставі умов **2**), **5**), та використовуючи нерівність Гельдера, здобудемо

$$\begin{aligned} & K_2 \int_{\Omega} \left\{ |v_1 - v_2|^p + |\nabla v_1 - \nabla v_2|^p \right\} dx \leq \\ & \leq \int_{\Omega} \left\{ \left(A(|v_1|^{p-1} + |v_2|^{p-1} + |\nabla v_1|^{p-1} + |\nabla v_2|^{p-1}) + 2|q_a(x)| \right) \times \right. \\ & \quad \left. \times \left(\sum_{i=1}^n |\tilde{v}_{1,x_i} - \tilde{v}_{2,x_i}| + |\tilde{v}_1 - \tilde{v}_2| \right) \right\} dx \leq \\ & \leq C_4 \left(\|v_1\|_{W_p^1(\Omega)}^p + \|v_2\|_{W_p^1(\Omega)}^p + \|q_a(x)\|_{L_{p'}(\Omega)}^{p'} \right)^{1/p'} \|\tilde{v}_1 - \tilde{v}_2\|_{W_p^1(\Omega)}, \end{aligned} \quad (15)$$

де C_4 — деяка додатна стала, яка не залежна від v_1 , v_2 , $\tilde{v}_1$, $\tilde{v}_2$.

З (15), після простих перетворень, матимемо

$$\begin{aligned} & \|v_1 - v_2\|_{W_p^1(\Omega)}^p \leq \\ & \leq C_5 \left(\|v_1\|_{W_p^1(\Omega)}^p + \|v_2\|_{W_p^1(\Omega)}^p + \|g_a(x)\|_{L_{p'}(\Omega)}^{p'} \right)^{1/p'} \|\tilde{v}_1 - \tilde{v}_2\|_{W_p^1(\Omega)}, \end{aligned}$$

де $C_5 > 0$ — деяка стала.

Звідси та з леми і того, що оператор R є лінійним та неперервним, здобудемо (12). $\square$

Відмітимо, що для довільного елемента $v \in V_a$ і будь-яких $w, \tilde{w} \in W_p^1(\Omega)$ таких, що $w - \tilde{w} \in \overset{\circ}{W}_p^1(\Omega)$ (тобто $w|_{\Gamma} = \tilde{w}|_{\Gamma}$) маємо $g_a(v, w) = g_a(v, \tilde{w})$, оскільки $g_a(v, w - \tilde{w}) = 0$. Звідси випливає, що для довільного $v \in V_a$ функціонал

$$W_p^{1/p'}(\Gamma) \ni \varphi \rightarrow g_a(v, \tilde{\varphi}) \in \mathbb{R}, \quad \text{де } \tilde{\varphi} \in W_p^1(\Omega), \quad \tilde{\varphi}|_{\Gamma} = \varphi$$

(зокрема, $\tilde{\varphi} = R(\varphi)$), є коректно визначеним.

Легко показати, що цей функціонал лінійний. Доведемо, що він неперервний. Справді, з означення (див. (6)) та властивостей форми g_a і оператора R , використовуючи нерівність Гельдера, маємо

$$\begin{aligned} & |g_a(v, \tilde{\varphi})| = |g_a(v, R(\varphi))| \leq \\ & \leq \left(\int_{\Omega} \sum_{i=0}^n |a_i(x, v, \nabla v)|^{p'} dx \right)^{1/p'} \|R(\varphi)\|_{W_p^1(\Omega)} \leq \\ & \leq \|R\| \left(\int_{\Omega} \sum_{i=0}^n |a_i(x, v, \nabla v)|^{p'} dx \right)^{1/p'} \|\varphi\|_{W_p^{1/p'}(\Gamma)}, \quad \forall \varphi \in W_p^{1/p'}(\Gamma). \end{aligned} \tag{16}$$

Звідси випливає неперервність даного функціоналу.

Отож, можна визначити оператор $G_a : V_a \rightarrow W_p^{-1/p'}(\Gamma)$ за правилом: для будь-якого $v \in V_a$ значення $G_a(v)$ таке, що

$$\langle G_a(v), \varphi \rangle = g_a(v, \tilde{\varphi}) \quad \forall \varphi \in W_p^{1/p'}(\Gamma), \quad \tilde{\varphi} \in W_p^1(\Omega), \quad \tilde{\varphi}|_{\Gamma} = \varphi. \tag{17}$$

Згідно з (16) і (17) на підставі умови **2)** маємо

$$\begin{aligned}
\|G_a(v)\|_{W_p^{-1/p'}(\Gamma)} &\leq \|R\| \left(\int_{\Omega} \sum_{i=0}^n |a_i(x, v, \nabla v)|^{p'} dx \right)^{1/p'} \leq \\
&\leq (n+1)^{1/p'} \|R\| \|A(|v|^{p-1} + |\nabla v|^{p-1}) + q_a\|_{L_{p'}(\Omega)} \leq \quad (18) \\
&\leq C_6 (\|v\|_{W_p^1(\Omega)}^{p-1} + \|q_a\|_{L_{p'}(\Omega)}),
\end{aligned}$$

де $C_6 > 0$ — стала, яка від v не залежить.

Зауваження 2. Якщо $a_i(\cdot, v(\cdot), \nabla v(\cdot)) \in W_{p'}^1(\Omega) \cap C(\overline{\Omega})$, $i = \overline{1, n}$, для деякого $v \in V_a$, то

$$G_a(v)(x) = \sum_{i=1}^n a_i(x, v(x), \nabla v(x)) \cos(\nu(x), x_i), \quad x \in \Gamma, \quad (19)$$

тобто, $G_a(v)$ є похідною v по конормалі. Справді, з (6) і (17), використовуючи формулу Гріна, маємо

$$\begin{aligned}
\langle G_a(v), \varphi \rangle &= \int_{\Omega} \left\{ \sum_{i=1}^n a_i(x, v(x), \nabla v(x)) \tilde{\varphi}_{x_i}(x) + \right. \\
&\quad \left. + a_0(x, v(x), \nabla v(x)) \tilde{\varphi}(x) \right\} dx = \\
&= \int_{\Gamma} \sum_{i=1}^n a_i(x, v(x), \nabla v(x)) \cdot \cos(\nu(x), x_i) \cdot \varphi(x) d\Gamma + \quad (20) \\
&\quad + \int_{\Omega} \left\{ - \sum_{i=1}^n \frac{d}{dx_i} a_i(x, v(x), \nabla v(x)) + \right. \\
&\quad \left. + a_0(x, v(x), \nabla v(x)) \right\} \tilde{\varphi}(x) dx.
\end{aligned}$$

Оскільки $v \in V_a$, то (див. (7)) з (20) в силу довільності $\varphi \in W_p^{1/p'}(\Gamma)$ маємо (19).

Під $\mathbb{B}_p$, де $p \in \mathbb{P}$, розумітимемо множину функцій, будь-який елемент b якої визначений на $\Gamma \times \mathbb{R}$, приймає значення в $\mathbb{R}$ та задовольняє умови:

6) функція b є каратеодорівською, тобто для м.в. (в сенсі $(n-1)$ -вимірної міри) $x \in \Gamma$ функція $b(x, \cdot) : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ є неперервною і для будь-якого $\xi \in \mathbb{R}$ функція $b(\cdot, \xi) : \Gamma \rightarrow \mathbb{R}$ — вимірна;

7) для м. в. $x \in \Gamma$ і довільних $s \in \mathbb{R}$

$$|b(x, s)| \leq B|s|^{p-1} + q_b(x),$$

де $B = \text{const} \geq 0$, $q_b \in L_{p'}(\Gamma)$;

8) існують стала $K_4 \geq 0$ та функція $h_b \geq 0$ з $L_1(\Gamma)$ такі, що для м. в. $x \in \Gamma$

$$b(x, s)s \geq K_4|s|^p - h_b(x) \quad \forall s \in \mathbb{R};$$

9) для м. в. $x \in \Gamma$ і будь-яких $s, s' \in \mathbb{R}$

$$(b(x, s) - b(x, s'))(s - s') \geq 0.$$

Нехай b — який-небудь елемент простору $\mathbb{B}_p$. Для кожного $\varphi \in W_p^{1/p'}(\Gamma)$ визначимо оператор $B_b : W_p^{1/p'}(\Gamma) \rightarrow W_{p'}^{-1/p'}(\Gamma)$ за правилом:

$$\langle B_b(\varphi), \psi \rangle = \int_{\Gamma} b(x, \varphi)\psi \, d\Gamma \quad \forall \psi \in W_{p'}^{1/p'}(\Gamma). \quad (21)$$

2. Формулювання задачі і основного результату.

Введемо ще деякі позначення. Під $L_{q, \text{loc}}((-\infty, T]; X)$, де X — банахів простір, $q \in [1, +\infty)$, $T \in \mathbb{R}$, розумітимемо простір визначених на $(-\infty, T)$ зі значеннями в X функцій, звуження яких на будь-який скінченний інтервал $(t_1, t_2) \subset (-\infty, T)$ належить $L_q(t_1, t_2; X)$.

Покладемо

- $\mathbb{F}_p \stackrel{\text{def}}{=} L_{p', \text{loc}}((-\infty, T]; W_{p'}^{-1/p'}(\Gamma))$;
- $\mathbb{U}_p \stackrel{\text{def}}{=} \{u : u \in L_{p, \text{loc}}((-\infty, T]; W_p^1(\Omega)), u|_{\Gamma} \in C((-\infty, T]; L_2(\Gamma))\}$;

- $\mathbb{V}_p \stackrel{\text{def}}{=} \{v : v \in L_{p, \text{loc}}((-\infty, T]; W_p^{1/p'}(\Gamma)) \cap C((-\infty, T]; L_2(\Gamma)),$
 $v_t \in L_{p', \text{loc}}((-\infty, T]; W_{p'}^{-1/p'}(\Gamma)), \text{supp } v \subset (-\infty, T) \text{ — компакт}\}.$

Сформулюємо задачу, яку будемо досліджувати. Нехай $\tilde{\mathbb{P}} \subset \mathbb{P}$ і для кожного $p \in \tilde{\mathbb{P}}$ маємо деякі підмножини $\tilde{\mathbb{D}}_p, \tilde{\mathbb{U}}_p$ відповідно множин $\mathbb{D}_p \stackrel{\text{def}}{=} \mathbb{A}_p \times \mathbb{B}_p \times \mathbb{F}_p$ та $\mathbb{U}_p$.

Задача

$$DP(\tilde{\mathbb{D}}_p, \tilde{\mathbb{U}}_p : p \in \tilde{\mathbb{P}})$$

(а **dynamical problem**) полягає в такому: для кожних $(a, b, f) \in \tilde{\mathbb{D}}_p$ знайти множину

$$SDP(a, b, f)$$

(а set of solutions of the **dynamical problem**) елементів u з $\tilde{\mathbb{U}}_p$ таких, що

- $u(\cdot, t) \in V_a$ для м. в. $t \in (-\infty, T)$;
- $\int_{-\infty}^T \left\{ -\langle v_t, u|_{\Gamma} \rangle_{\Gamma} + \langle G_a(u) + B_b(u|_{\Gamma}) - f, v \rangle_{\Gamma} \right\} dt = 0$ для довільних $v \in \mathbb{V}_p$.

Скажемо, що задача $DP(\tilde{\mathbb{D}}_p, \tilde{\mathbb{U}}_p : p \in \tilde{\mathbb{P}})$ *однозначна (розв'язна, однозначно розв'язна)*, якщо для кожних $(a, b, f) \in \tilde{\mathbb{D}}_p$ множина $SDP(a, b, f)$ має не більше одного елемента (не порожня, складається тільки з одного елемента).

Задача $DP(\tilde{\mathbb{D}}_p, \tilde{\mathbb{U}}_p : p \in \tilde{\mathbb{P}})$ називається *коректною*, якщо $\tilde{\mathbb{D}}_p, \tilde{\mathbb{U}}_p$ є просторами зі збіжністю і ця задача *однозначно розв'язна та для будь-якого елемента (a, b, f) класу $\tilde{\mathbb{D}}_p$ і довільної послідовності $\{(a^k, b^k, f_k)\}_{k=1}^{\infty}$ елементів $\tilde{\mathbb{D}}_p$ такої, що*

$$(a^k, b^k, f_k) \xrightarrow{k \rightarrow \infty} (a, b, f) \quad \text{в } \tilde{\mathbb{D}}_p,$$

маємо

$$u_k \xrightarrow{k \rightarrow \infty} u \quad \text{в } \tilde{\mathbb{U}}_p,$$

де $u \in SDP(a, b, f)$, $u_k \in SDP(a^k, b^k, f_k)$, $k \in \mathbb{N}$.

Покладемо $\mathbb{D}_p^* \stackrel{\text{def}}{=} \mathbb{A}_p^* \times \mathbb{B}_p \times \mathbb{F}_p$. Скажемо, що послідовність елементів з $\mathbb{D}_p^*$ збіжна, якщо збіжні послідовності їх компонент відповідно в $\mathbb{A}_p^*, \mathbb{B}_p$ та $\mathbb{F}_p$. Збіжність послідовностей в просторі $\mathbb{F}_p$

визначається стандартно. Пояснимо, що означає збіжність послідовностей в просторах $\mathbb{A}_p^*$ та $\mathbb{B}_p$.

Скажемо, що послідовність $\{a^k\}_{k=1}^\infty$ збіжна до a в $\mathbb{A}_p^*$, якщо елементи a^k ($k \in \mathbb{N}$) і елемент a задовольняють умову **5**) з одними і тими ж сталими K_2 і K_3 , а також

$$\lim_{k \rightarrow \infty} \operatorname{ess\,sup}_{x \in \Omega} \sup_{(s, \xi) \in \mathbb{R}^{n+1}} \sum_{i=1}^n \frac{|a_i^k(x, s, \xi) - a_i(x, s, \xi)|}{|s|^{p-1} + |\xi|^{p-1} + 1} = 0.$$

Послідовність $\{b^k\}_{k=1}^\infty$ збігається до b в $\mathbb{B}_p$, якщо для елементів b^k ($k \in \mathbb{N}$) і елемента b виконується рівність

$$\lim_{k \rightarrow \infty} \operatorname{ess\,sup}_{x \in \Gamma} \sup_{s \in \mathbb{R}} \frac{|b^k(x, s) - b(x, s)|}{|s|^{p-1} + 1} = 0.$$

Теорема 1. *Задача $DP(\mathbb{D}_p^*, \mathbb{U}_p : p \in \mathbb{P}^*)$ — коректна.*

Доведення. Нехай $p \in \mathbb{P}^*$ і $(a, b, f) \in \mathbb{D}_p^*$. Зведемо задачу на відшукування множини $SDP(a, b, f)$ до знаходження розв'язків задачі без початкової умови для деякого операторного диференціального рівняння.

Визначимо оператор $A_{a,b} : W_p^{1/p'}(\Gamma) \rightarrow W_{p'}^{-1/p'}(\Gamma)$ за правилом

$$A_{a,b} \stackrel{\text{def}}{=} G_a \circ J_a + B_b. \quad (22)$$

Розглянемо задачу: знайти функцію

$$w \in L_{p, \text{loc}}((-\infty, T]; W_p^{1/p'}(\Gamma)) \cap C((-\infty, T]; L_2(\Gamma)),$$

яка задовольняє рівняння

$$w' + A_{a,b}w = f \quad \text{в} \quad D'((-\infty, T]; W_{p'}^{-1/p'}(\Gamma)). \quad (23)$$

Відзначимо, що в (23) оператор $A_{a,b}$ діє на функції з

$$L_{p, \text{loc}}((-\infty, T]; W_p^{1/p'}(\Gamma))$$

і приймає значення в $L_{p', \text{loc}}((-\infty, T]; W_{p'}^{-1/p'}(\Gamma))$. Цю задачу далі коротко називатимемо задачею (23), а функцію w — її розв'язком.

Легко переконатися, використовуючи лему 2 та лему 4.1 глави III монографії [16], що коли $w(x, t)$, $(x, t) \in \Omega \times (0; T)$, — розв’язок задачі (23), то функція

$$u(x, t) \stackrel{\text{def}}{=} (J_a w)(x, t), \quad (x, t) \in \Omega \times (-\infty, T),$$

належить $SDP(a, b, f)$.

Доведемо існування єдиного розв’язку задачі (23), використавши теореми 3.1 і 3.2 роботи [21]. Для цього покажемо, що оператор $A_{a,b} : W_p^{1/p'}(\Gamma) \rightarrow W_{p'}^{-1/p'}(\Gamma)$ є рівномірно монотонним, коерцитивним, обмеженим і семінеперервним.

Зауважимо, що згідно з [18] для довільної функції $\tilde{w} \in W_p^1(\Omega)$ такої, що $w = \tilde{w}|_\Gamma$, правильною є така нерівність

$$\|\tilde{w}\|_{W_p^1(\Omega)} \geq C_7 \|w\|_{W_p^{1/p'}(\Gamma)}, \quad (24)$$

де $C_7 > 0$ — деяка стала, яка не залежить від $\tilde{w}$.

Доведемо спочатку, що оператор $A_{a,b}$ — рівномірно монотонний. Нехай $w_1, w_2 \in W_p^{1/p'}(\Gamma)$. На підставі (6), (17), (21), (24) і умов **5)** та **9)** маємо

$$\begin{aligned} & \langle A_{a,b} w_1 - A_{a,b} w_2, w_1 - w_2 \rangle_\Gamma = \\ & = \langle G_a(J_a w_1) - G_a(J_a w_2), w_1 - w_2 \rangle_\Gamma + \\ & + \langle B_b w_1 - B_b w_2, w_1 - w_2 \rangle_\Gamma = \int_\Omega \left\{ \sum_{i=1}^n (a_i(x, J_a w_1, \nabla J_a w_1) - \right. \\ & \left. - a_i(x, J_a w_2, \nabla J_a w_2)) (J_a w_1 - J_a w_2)_{x_i} + \right. \\ & \left. + (a_0(x, J_a w_1, \nabla J_a w_1) - a_0(x, J_a w_2, \nabla J_a w_2)) \times \right. \\ & \left. \times (J_a w_1 - J_a w_2) \right\} dx + \int_\Gamma (b(x, w_1) - b(x, w_2)) (w_1 - w_2) d\Gamma \geq \\ & \geq C_8 \|J_a w_1 - J_a w_2\|_{W_p^1(\Omega)}^p \geq C_9 \|w_1 - w_2\|_{W_p^{1/p'}(\Gamma)}^p, \end{aligned} \quad (25)$$

де C_8 і C_9 — деякі додатні сталі.

Коерцитивність оператора $A_{a,b}$, врахувавши зауваження 1.4 глави III монографії [20], впливає з його рівномірної монотонності.

Доведемо обмеженість оператора $A_{a,b}$. Врахувавши лему 1, (18), (21) і (22), на підставі умови **7)** отримаємо

$$\begin{aligned} \|A_{a,b}w\|_{W_p^{-1/p'}(\Gamma)} &= \|G_a(J_a w) + B_b w\|_{W_p^{-1/p'}(\Gamma)} \leq \\ &\leq \|G_a(J_a w)\|_{W_p^{-1/p'}(\Gamma)} + \|B_b w\|_{W_p^{-1/p'}(\Gamma)} \leq \\ &\leq C_{10} \|w\|_{W_p^{1/p'}(\Gamma)}^{p-1} + C_{11}, \quad \forall w \in W_p^{1/p'}(\Gamma), \end{aligned}$$

де $C_{10} > 0$, $C_{11} \geq 0$ — деякі сталі.

Тепер покажемо, що оператор $A_{a,b}$ — семінеперервний, тобто функція

$$[0; 1] \ni s \xrightarrow{\Psi} \langle A_{a,b}(v + sw), w \rangle_{\Gamma} \in \mathbb{R}$$

є неперервною для будь-яких $v, w \in W_p^{1/p'}(\Gamma)$.

Нехай $v, w \in W_p^{1/p'}(\Gamma)$ — довільні фіксовані елементи. Покладемо $w^s \stackrel{\text{def}}{=} v + sw$, $s \in [0; 1]$. Очевидно, що $w^s \xrightarrow{s \rightarrow 0} w^0 = v$ в $W_p^{1/p'}(\Gamma)$ та майже скрізь на Γ і множина $\{w^s : s \in [0; 1]\}$ — обмежена. Використовуючи це, на підставі умов **6)** та **7)** і теореми Лебега про граничний перехід під знаком інтеграла маємо

$$\left| \int_{\Gamma} \{b(x, w^s) - b(x, w^0)\} w \, dS \right| \xrightarrow{s \rightarrow 0} 0. \quad (26)$$

Покладемо $\tilde{w} \stackrel{\text{def}}{=} R(w)$ і $\tilde{w}^s \stackrel{\text{def}}{=} J_a(w^s)$ для довільного $s \in [0, 1]$. З леми 2 випливає, що $\tilde{w}^s \xrightarrow{s \rightarrow 0} \tilde{w}^0$ в $W_p^1(\Omega)$, коли $w^s \xrightarrow{s \rightarrow 0} w^0$ в $W_p^{1/p'}(\Gamma)$. А тому, використовуючи **1)**, **2)** та теорему Лебега про мажоруючу збіжність, дістанемо

$$\begin{aligned} &|\langle G_a(J_a w^s) - G_a(J_a w^0), w \rangle_{\Gamma}| = \\ &= \left| \int_{\Omega} \left\{ \sum_{i=1}^n (a_i(x, \tilde{w}^s, \nabla \tilde{w}^s) - a_i(x, \tilde{w}^0, \nabla \tilde{w}^0)) \tilde{w}_{x_i} + \right. \right. \\ &\quad \left. \left. + (a_0(x, \tilde{w}^s, \nabla \tilde{w}^s) - a_0(x, \tilde{w}^0, \nabla \tilde{w}^0)) \tilde{w} \right\} dx \right| \xrightarrow{s \rightarrow 0} 0. \quad (27) \end{aligned}$$

З (26) і (27) легко випливає, що $\Psi(s) \rightarrow \Psi(0)$ при $s \rightarrow 0$, що і треба було показати.

Отже, задача (23) має єдиний розв'язок, а тому задача $DP(\mathbb{D}_p^*, \mathbb{U}_p : p \in \mathbb{P}^*)$ є однозначно розв'язною.

Нехай $(a^k, b^k, f_k) \xrightarrow{k \rightarrow \infty} (a, b, f)$ в $\mathbb{D}_p^*$, де $u \in SDP(a, b, f)$, $u_k \in SDP(a^k, b^k, f_k)$, $k \in \mathbb{N}$. Тоді, очевидно, $w(t) \stackrel{\text{def}}{=} u|_{\Gamma}(\cdot, t)$ та $w_k(t) \stackrel{\text{def}}{=} u_k|_{\Gamma}(\cdot, t)$, $t \in (-\infty, T)$, $(k \in \mathbb{N})$ є розв'язками відповідних задач типу (23). На підставі (22) з (23) маємо

$$\begin{aligned} & \langle w' - w'_k, w - w_k \rangle_{\Gamma} + \langle (G_{a^k} \circ J_a)w - \\ & - (G_{a^k} \circ J_{a^k})w_k, w - w_k \rangle_{\Gamma} + \langle B_{b^k}w - B_{b^k}w_k, w - w_k \rangle_{\Gamma} = \\ & = \langle (G_{a^k} \circ J_a)w - (G_a \circ J_a)w, w - w_k \rangle_{\Gamma} + \\ & + \langle B_{b^k}w - B_bw, w - w_k \rangle_{\Gamma} + \langle f - f_k, w - w_k \rangle_{\Gamma} \end{aligned} \quad (28)$$

майже скрізь на $(-\infty, T)$.

Аналогічно, як при доведенні (25), можна показати, що існує стала $C_{12} > 0$ така, що

$$\begin{aligned} & \langle (G_{a^k} \circ J_a)w - (G_{a^k} \circ J_{a^k})w_k, w - w_k \rangle_{\Gamma} + \\ & + \langle B_{b^k}w - B_{b^k}w_k, w - w_k \rangle_{\Gamma} \geq C_{12} \|w - w_k\|_{W_p^{1/p'}(\Gamma)}^p \end{aligned} \quad (29)$$

майже скрізь на $(-\infty, T)$.

Тепер, використовуючи нерівність Гельдера, зробимо таку оцінку

$$\begin{aligned} & \langle (G_{a^k} \circ J_a)w - (G_a \circ J_a)w, w - w_k \rangle_{\Gamma} + \\ & + \langle B_{b^k}w - B_bw, w - w_k \rangle_{\Gamma} = \\ & = \int_{\Omega} \left\{ \sum_{i=1}^n (a_i^k(x, J_a w, \nabla J_a w) - a_i(x, J_a w, \nabla J_a w)) \times \right. \\ & \quad \times (Rw - Rw_k)_{x_i} + (a_0^k(x, J_a w, \nabla J_a w) - \\ & \quad \left. - a_0(x, J_a w, \nabla J_a w)) (Rw - Rw_k) \right\} dx + \end{aligned} \quad (30)$$

$$\begin{aligned}
& + \int_{\Gamma} (b^k(x, w) - b(x, w))(w - w_k) d\Gamma \leq \\
& \leq \left(\int_{\Omega} \sum_{i=0}^n \left| a_i^k(x, J_a w, \nabla J_a w) - a_i(x, J_a w, \nabla J_a w) \right|^{p'} dx \right)^{1/p'} \times \\
& \times \|Rw - Rw_k\|_{W_p^1(\Omega)} + \left(\int_{\Gamma} |b^k(x, w) - b(x, w)|^{p'} d\Gamma \right)^{1/p'} \|w - w_k\|_{L_p(\Gamma)}
\end{aligned}$$

майже скрізь на $(-\infty, T)$.

З (30), використовуючи спочатку лінійність та неперервність оператора R , а тоді нерівність Юнга, дістанемо

$$\begin{aligned}
& \langle (G_{a^k} \circ J_a)w - (G_a \circ J_a)w, w - w_k \rangle_{\Gamma} + \\
& + \langle B_{b^k}w - B_b w, w - w_k \rangle_{\Gamma} \leq \\
& \leq C_{13}(\varepsilon) \left(\operatorname{ess\,sup}_{x \in \Omega} \sup_{(s, \xi) \in \mathbb{R}^{n+1}} \sum_{i=1}^n \frac{|a_i^k(x, s, \xi) - a_i(x, s, \xi)|}{|s|^{p-1} + |\xi|^{p-1} + 1} \right)^{p'} \times \\
& \quad \times \int_{\Omega} (|J_a w|^p + |\nabla J_a w|^p + 1) dx + \\
& + C_{14}(\varepsilon) \left(\operatorname{ess\,sup}_{x \in \Gamma} \sup_{s \in \mathbb{R}} \frac{|b^k(x, s) - b(x, s)|}{|s|^{p-1} + 1} \right)^{p'} \cdot \int_{\Gamma} (|w|^p + 1) d\Gamma + \\
& \quad + \varepsilon \|w - w_k\|_{W_p^{1/p'}(\Gamma)}^p,
\end{aligned} \tag{31}$$

де $\varepsilon > 0$ — довільне число, $C_{13}(\varepsilon) > 0$, $C_{14}(\varepsilon) > 0$ — сталі, які залежать від ε і не залежать від a , a^k , b , b^k , w і w_k .

Відмітимо, що майже скрізь на $(-\infty, T)$ (див. [21]) виконується така рівність

$$\langle w'(t) - w'_k(t), w(t) - w_k(t) \rangle_{\Gamma} = \frac{1}{2} \left(\|w(t) - w_k(t)\|_{L_2(\Gamma)}^2 \right)' \tag{32}$$

і нерівність

$$\langle f - f_k, w - w_k \rangle_{\Gamma} \leq C_{15}(\varepsilon) \|f - f_k\|_{W_{p'}^{-1/p'}(\Gamma)}^{p'} + \varepsilon \|w - w_k\|_{W_p^{1/p'}(\Gamma)}^p, \tag{33}$$

де $\varepsilon > 0$ — будь-яке число, $C_{15}(\varepsilon) > 0$ — стала, яка залежить від ε .

Нехай t_0 — яке-небудь число з проміжку $(-\infty, T)$, $r > p/(p-2)$ — довільне число. Розглянемо функцію $\theta(t)$ визначену за правилом: $\theta(t) \stackrel{\text{def}}{=} (t - t_0)^r$, якщо $t \in [t_0, T]$, і $\theta(t) = 0$ при $t \in (-\infty, t_0)$.

Домножимо ліву і праву частину рівності (28) на $\theta(t)$, а тоді проінтегруємо її по t від t_0 до $\tau \in (t_0, T]$, використовуючи при цьому рівність (32) і “формулу інтегрування частинами”. З отриманої рівності, використавши оцінки (29), (31), (33) та вибравши значення ε досить малим, матимемо

$$\begin{aligned}
 & \theta(\tau) \int_{\Gamma} |w(x, \tau) - w_k(x, \tau)|^2 d\Gamma + \\
 & + C_{16} \int_{t_0}^{\tau} \|w(t) - w_k(t)\|_{W_p^{1/p'}(\Gamma)}^p \theta(t) dt \leq \\
 & \leq C_{17} \left(\operatorname{ess\,sup}_{x \in \Omega} \sup_{(s, \xi) \in \mathbb{R}^{n+1}} \sum_{i=1}^n \frac{|a_i^k(x, s, \xi) - a_i(x, s, \xi)|}{|s|^{p-1} + |\xi|^{p-1} + 1} \right)^{p'} \times \\
 & \times \int_{t_0}^{\tau} \left(\|J_a w(t)\|_{W_p^1(\Omega)}^p + 1 \right) \theta(t) dt + C_{18} \left(\operatorname{ess\,sup}_{x \in \Gamma} \sup_{s \in \mathbb{R}} \frac{|b^k(x, s) - b(x, s)|}{|s|^{p-1} + 1} \right)^{p'} \times \\
 & \times \int_{t_0}^{\tau} \left(\|w(t)\|_{W_p^{1/p'}(\Gamma)}^p + 1 \right) \theta(t) dt + \\
 & + C_{19} \int_{t_0}^{\tau} \|f(t) - f_k(t)\|_{W_{p'}^{-1/p'}(\Gamma)}^{p'} \theta(t) dt + \\
 & + \int_{t_0}^{\tau} \int_{\Gamma} |w(x, t) - w_k(x, t)|^2 \theta'(t) d\Gamma dt
 \end{aligned} \tag{34}$$

для деяких додатних сталих C_{16} , C_{17} , C_{18} і C_{19} .

Оцінимо тепер останній доданок в (34), використовуючи нерівність Юнга

$$\begin{aligned}
 & \int_{t_0}^{\tau} \int_{\Gamma} |w(x, t) - w_k(x, t)|^2 \theta'(t) d\Gamma dt \leq \\
 & \leq \varepsilon \int_{t_0}^{\tau} \|w(t) - w_k(t)\|_{W_p^{1/p'}(\Gamma)}^p \theta(t) dt + C_{20}(\varepsilon) (\tau - t_0)^{r-2/(p-2)},
 \end{aligned} \tag{35}$$

де $\varepsilon > 0$ — деяке число, $C_{20}(\varepsilon)$ — додатна стала, яка залежить від ε .

З (34), використовуючи при цьому (35) з достатньо малим ε , для довільного $t_1 \in (t_0, T)$ матимемо

$$\begin{aligned} & \max_{\tau \in [t_1, T]} \int_{\Gamma} |w(x, \tau) - w_k(x, \tau)|^2 d\Gamma + \int_{t_1}^T \|w(t) - w_k(t)\|_{W_p^{1/p'}(\Gamma)}^p dt \leq \\ & \leq \left(\frac{T-t_0}{t_1-t_0} \right)^r \left\{ C_{21} \left(\operatorname{ess\,sup}_{x \in \Omega} \sup_{(s, \xi) \in \mathbb{R}^{n+1}} \sum_{i=1}^n \frac{|a_i^k(x, s, \xi) - a_i(x, s, \xi)|}{|s|^{p-1} + |\xi|^{p-1} + 1} \right)^{p'} \times \right. \\ & \quad \times \int_{t_0}^T \left(\|J_a w(t)\|_{W_p^1(\Omega)}^p + 1 \right) dt + \\ & \quad + C_{22} \operatorname{ess\,sup}_{x \in \Gamma} \sup_{s \in \mathbb{R}} \int_{t_0}^{\tau} \left(\|w(t)\|_{W_p^{1/p'}(\Gamma)}^p + 1 \right) dt + \\ & \quad \left. + C_{23} \int_{t_0}^T \|f(t) - f_k(t)\|_{W_p^{-1/p'}(\Gamma)}^{p'} dt + C_{24} (T - t_0)^{-2/(p-2)} \right\}, \end{aligned} \quad (36)$$

де C_{21} , C_{22} , C_{23} і C_{24} — деякі додатні сталі.

На підставі (36), з довільності t_0 і t_1 , та того, що $2/(p-2) > 0$ і $(a^k, b^k, f_k) \xrightarrow{k \rightarrow \infty} (a, b, f)$ в $\mathbb{D}_p^*$, випливає збіжність w_k до w в просторі $L_{p, \text{loc}}((-\infty, T]; W_p^{1/p'}(\Gamma)) \cap C((-\infty, T]; L_2(\Gamma))$, а згідно з лемою 2 і збіжність u_k до u в $L_{p, \text{loc}}((-\infty, T]; W_p^1(\Omega))$. Отже, ми показали, що $u_k \xrightarrow{k \rightarrow \infty} u$ в просторі $\mathbb{U}_p$, а це і завершує доведення коректності задачі $DP(\mathbb{D}_p^*, \mathbb{U}_p : p \in \mathbb{P}^*)$. $\square$

1. *Friedman A., Shinbort M.* The initial value problem for the linearized equations of water-waves // J. Math. Mech. - 1967. - **17**. - P. 107-180.
2. *Garipov R. M.* On the linear theory of gravity waves: the theorem of existence and uniqueness // Archive Rat. Mech. Anal. -1967. - **14**. - P. 352-362.
3. *Лионс Ж.-Л., Мадженес Е.* Неоднородные граничные задачи и их приложения. - М.: Мир, 1967. - 372 с.
4. *Bejenaru I., Diaz J. I. and Vrabie I. I.* An abstract approximate controllability result and applications to elliptic and parabolic systems with dynamic boundary conditions // Electron. J. Differential Equations. -2001. - No. **50**. - P. 1-19.
5. *Лионс Ж.-Л.* Некоторые методы решения нелинейных краевых задач. - М.: Мир, 1972. - 588 с.
6. *Fila M., Quittner P.* Global solutions of the Laplace equation with a nonlinear dynamical boundary condition // Math. Methods Appl. Sci. - 1997. - **20**. - P. 1325-1333.

7. *Igbida N., Kirane M.* A degenerate diffusion problem with dynamical boundary conditions // *Math. Ann.* - 2002. - **323**. - P. 377-396.
8. *Vitillaro E.* On the Laplace equation with nonlinear dynamical boundary conditions // *Proc. London Math. Soc. (3)* - 2006. - **93**. - P. 418-446.
9. *Vitillaro E.* Global existence for the heat equation with nonlinear dynamical boundary conditions // *Proc. Roy. Soc. Edinburg Sect. A.* - 2005. - **135**. - P. 1-33.
10. *Grobbelarr-Van Dalsen M.* On B-evolution theory and dynamic boundary conditions on a partion of the boundary // *Appl. Anal.* -1991. - **40**. - P. 151-172.
11. *Arrieta J. M., Quittner P. and Rodriguez-Bernaul A.* Parabolic problems with nonlinear dynamical boundary conditions and singular initial data // *Differential Integral Equations.* - 2001. - **14**. - P. 1487-1510.
12. *Escher J.* Nonlinear elliptic systems with dynamic boundary conditions // *Math. Z.* -1992. - **210**. - P. 413-439.
13. *Hintermann T.* Evolution equations with dynamic boundary conditions // *Proc. Roy. Soc. Edinburg Sect. A.* - 1989. - **113**. - P. 43-60.
14. *Amann H., Fila M.* A Fujita-type theorem for the Laplace equation with a dynamical boundary condition // *Acta. Math. Univ. Comenianae Vol. LXVI* - 1997. - **2**. - P. 321-328.
15. *Kirane M., Nabana E. and Pohozaev S. I.* Nonexistence of global solutions to an elliptic equation with a dynamical boundary condition // *Bol. Soc. Paran. Mat.* - 2004. - **22**. - P. 9-16.
16. *Showalter R. E.* Monotone operators in Banach space and nonlinear partial differential equations. vol 49, Amer. Math. Soc., Providence, 1997. - 278 p.
17. *Andreu F., Igbida N., Mazon J. M., Toledo J.* A degenerate elliptic-parabolic problem with nonlinear dynamical boundary conditions // *Interfaces Free Bound.* 8 - 2006. - **4**. - P. 447-479.
18. *Adams R. A.* Sobolev spaces. New York; San Francisco; London, 1975. - 278 p.
19. *Gagliardo E.* Caratterizzazione delle tracce sulla frontiera relative ad alcune classi di funzioni in n variabili // *Rend. Sem Mat. Padova.* - 1957. - **27**. - p. 284–305.
20. *Гаевский Х., Грегер К., Захаруас К.* Нелинейные операторные уравнения и операторные дифференциальные уравнения. - М.: Мир, 1978. - 336 с.
21. *Бокало Н. М.* О задаче без начальных условий для некоторых классов нелинейных параболических уравнений // *Труды семинара им. И. Г. Петровского.* - 1989. - Вып. **14**. - С. 3-44.

Львівський національний університет
імені Івана Франка
вул. Університетська, 1,
79000, Львів, Україна
mm_bokalo@franko.lviv.ua

Отримано 1.03.07